

Enida Cokoja

30.05.2025. 16:05

Pogledano: 60 puta

Rodne norme pod lupom: Ko piše pravila za djevojčice i dječake?

Radionica podstiče učenike da prepoznaju i kritički analiziraju rodne norme koje oblikuju ponašanje, izbore i emocije. Kroz diskusiju i kreativne zadatke promišljaju šta znači biti slobodan/a od društvenih kalupa.

ELISE GRAVEL with MYKAELL BLAIS

PINK, BLUE, AND YOU!

Look under the jacket
for a
POSTER!

QUESTIONS FOR KIDS ABOUT
GENDER STEREOTYPES

Odgojne strategije

Obrazovne strategije

Aktivnosti sa učenicima

Socio-emocionalni razvoj i razvoj ličnosti

Organizacijski oblik nastave

Predmetna nastava 3. razred

Vrsta nastavnog procesa

Osnovna vrsta nastave - Izborna nastava

Osnovna vrsta nastave - Redovna nastava

Suradnja škole sa roditeljima i zajednicom te razvoj školskog kolektiva

Aktivnosti sa učenicima

Savjetodavni odgojni rad

Trajanje

45 minuta

Oblasti

Kroskurikularne i međupredmetne teme

Sat razrednika/Odjeljska zajednica

Društveno-humanističko područje

Predmet

Psihologija

Ključne kompetencije

Građanska kompetencija

Ciljevi i ishodi učenja i poučavanja

☒ CILJEVI RADIONICE

- Razviti kritičko mišljenje o društveno konstruiranim očekivanjima za muškarce i žene.
- Osnažiti učenike da izraze vlastiti identitet izvan rodni stereotipa.
- Potaknuti empatiju i poštovanje prema različitosti.
- Promovisati psihološku dobrobit kroz slobodu izražavanja.

☒ ISHODI UČENJA

Učenik/ca će moći:

- Objasniti šta su rodne norme i dati konkretne primjere.
- Izdvojiti načine na koje rodni stereotipi utiču na ponašanje i emocije.
- Kritički promišljati o posljedicama „življenja u kalupu“.
- Predložiti načine kako podržati druge u izražavanju autentičnog identiteta.

Detaljan opis realizacije

☒ UVOD – Razmišljanje na glas (5 minuta)

Postavi otvoreno pitanje grupi:

„Da li vam je nekad neko rekao: ‘Ponašaj se kao muškarac’ ili ‘Ponašaj se kao dama’? Kad, gdje, i kako ste se tada osjećali?“

Omogući nekoliko kratkih dijeljenja (1–2 rečenice po učeniku).

Objašnjenje:

„Danas ćemo ispitati ova pravila i razmisliti: odakle dolaze, kako se prenose, i zašto je važno da ih preispitujemo.“

☒ AKTIVNOST: Kalupi ponašanja (15 minuta)

KORAK 1 – Dva okvira na flipchartu

Napiši na lijevu stranu:

☒☒☒☒ PONAŠAJ SE KAO MUŠKARAC

Na desnu stranu:

☒☒☒☒ PONAŠAJ SE KAO ŽENA

KORAK 2 – Generiranje sadržaja

Podijeli učenike u 2 manje grupe. Neka napišu na papiriće šta društvo očekuje:

- od muškaraca (npr. „ne pokazuj osjećaje“, „budi vođa“, „budi jak“)
- od žena (npr. „budi tiha“, „brini o drugima“, „nemoj biti napadna“)

Papirići se zalijepe unutar odgovarajućeg okvira.

KORAK 3 – Van kalupa

Zatim pitaj:

„Šta se desi kad neko ne slijedi ova pravila? Kako društvo reaguje?“

Učenici sada ispisuju reakcije (etikete, kritike, ismijavanja...) i lijepe ih izvan okvira.

3. RAZGOVOR: *Cijena kalupa* (10 minuta)

Vodi grupnu diskusiju uz sljedeća pitanja:

Koja od očekivanja vas najviše pogađa ili guši?

Kako ova pravila utiču na:

- ☐ izražavanje emocija?
- ☐ donošenje životnih izbora?
- ☐ mentalno zdravlje?

Šta se događa s osobama koje „izađu iz kalupa“? Kako ih okolina tretira?

☐ Potiči empatiju i različita mišljenja, ali nježno moderiraj ako dođe do polarizacije.

4. MINI KREATIVNA AKTIVNOST: „Nova pravila igre“ (10 minuta)

U manjim grupama (2–4 učenika), daj zadatak:

Osmislite 2–3 nova „pravila ponašanja“ koja ne ovise o spolu, nego su dobra za sve ljude.

Na primjer:

„Svi imaju pravo biti ranjivi.“

„Briga za druge nije slabost.“

„Glas žene vrijedi isto kao i glas muškarca.“

Neka ih napišu velikim slovima i zalijepe po učionici kao „manifest slobode od kalupa“.

5. ZAKLJUČAK I REFLEKSIJA (5 minuta)

Postavi pitanje za razmišljanje:

„Šta bismo mogli uraditi u našoj školi kako bismo stvorili prostor u kojem svako može biti ono što jeste?“

Zapiši prijedloge – mogu se koristiti za daljnji rad (plakat, školska kampanja, mural...)

Praćenje i procjenjivanje

☒☒ PRAĆENJE I PROCJENA

Procjena se vrši kroz:

- Uključenost u grupni rad i diskusije
- Kvalitet i dubina razmišljanja u odgovorima
- Kreativne prijedloge za "nova pravila" ponašanja
- Refleksiju na kraju radionice

(Opcionalno:) Zatražiti od učenika da anonimno napišu jedno mišljenje koje su promijenili tokom radionice – kao oblik samoevaluacije.

Ideje za domaće zadatke (nastavak aktivnosti) i uključivanje roditelja

☒☒☒ Intervju: Razgovaraj s članom porodice ili prijateljem o tome šta im je neko rekao kako „bi trebali“ da se ponašaju zato što su muškarac ili žena. Zapiši priču i kako je ta osoba to doživjela.

☒☒ Refleksivni esej (200–250 riječi): Da li sam ikad osjećao/la pritisak da budem neko ko nisam, zbog toga što sam muško/žensko?

☒☒ Plakat ili meme: Napravi vizualni prikaz koji kritizira jednu štetnu rodnu normu – i predlaže alternativu.

Savjeti za druge nastavnike/ce kod realizacije ove lekcije/teme

☒☒ Pripremi se za moguće neugodne ili površne komentare – postavlja dodatna pitanja koja vode ka dubljem promišljanju („Zašto to misliš?“ / „Ko ti je to rekao?“).

☒☒ Ohrabruj lične, ali ne i preintimne primjere – prostor mora biti siguran.

☒☒ Osloni se na humor i svakodnevne situacije, ali bez ismijavanja.

☒☒ Ako osjetiš snažan otpor grupe, zadrži fokus na analizi društvenih poruka, a ne na ličnim uvjerenjima učenika.

☒☒ Uključi i vlastito iskustvo ili nevidljive pritiske koje si možda i sama/sam proživio/la kao nastavnik/ca.

Metode i tehnike

Metoda razgovora

Argumentirano pisanje

Vođenje diskusije

Collections

Inspiriraj druge

Priprema za čas - Srednja škola

Odgojne strategije

Prosečna ocena

5